

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

28 בדצמבר 2016

1103

כ"ח בכסלו התשע"ז

עמוד

הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 27) (קרנות סל), התשע"ז-2016. 722

הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 27) (קרנות סל), התשע"ז-2016

- תיקון סעיף 1 1. בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –
- (1) אחרי ההגדרה "חברת חוץ" יבוא:
"חברת רישומים" – כהגדרתה בחוק ניירות ערך;
- (2) אחרי ההגדרה "קרן ייחודית" יבוא:
"קרן מחקה" – קרן שלפי מדיניות ההשקעות שלה ייעודה השגת תוצאות הנגזרות משיעור השינוי במחיר מדד או סחורה;
"קרן סל" – קרן מחקה, שהיא קרן סגורה, אשר בהסכם הקרן שלה נקבע כי תהיה קרן סל.

ד ב ר י ה ס ב ר

מכאן, שבעוד שכוונת המחוקק היתה כי הצעתם בישראל של מכשירים של מכוניות בשיקוף של הציבור בשוק ההון תהיה מרוכזת במסגרת מפוקחת תחת החוק (או תחת הסדרה ייעודית אחרת, כמו למשל חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, ודיני הבנקאות), יצא תחום תעודות הסל מגדר תחולת החוק; ובעוד שהסדרת תחום קרנות הנאמנות מכוח החוק היא הסדרה מפורטת ומחייבת הכוללת סמכויות לפיקוח על כלל היבטי הפעילות, הרי שתעודות הסל, המהוות כאמור מכשיר פיננסי תחליפי, כפופות לאסדרה ולפיקוח מכוח חוק ניירות ערך המתמקד בהיבט הגילוי. במציאות המתוארת לעיל ניצר פער (ארביטראז') רגולטורי בין מוצרי השקעה הדומים מאד באפיונם ובמטרות ההשקעה בהם.

קיומה של רגולציה מוגבלת במכשיר פיננסי אחד ומוגברת באחר מובילה להבדלי עלויות בין המוצרים שאינם נובעים רק מהבדלים בסיכון הגלום בהם, ולמצב לא רצוי שבו מנפיקים ייטו להנפיק מוצרים אשר הרגולציה המושתת עליהם פחותה, אך הסיכון הגלום בהם למשקיעים עלול להיות גדול יותר.

הפער הרגולטורי יחד עם הסיכון הייצובי והמערכתי הגלום בענף תעודות הסל היום, הם אשר עומדים בבסיס ההצעה להסדיר את תחום ההשקעה במכשירים המונפקים היום כתעודות הסל, תחת החוק. עיקרה של הצעת חוק זו הוא כי תחום ההשקעה במכשירים אלה, אשר מוסדר היום על ידי חוק ניירות ערך ומפוקח על פניו, כאמור, כמעט רק במישור הגילוי, יוסדר ויפוקח במסגרת החוק.

נוסף על תעודות הסל, אשר הן כאמור מכשירים פיננסיים העוקבים אחר מדדי ניירות ערך או סחורות, מוצע בהצעת חוק זו להעביר להסדרה תחת חוק השקעות משותפות גם חלק מתעודות הפיקודן (תעודות על מטבע) – הסדרים שמטרתם השקעה משותפת במטבעות שונים.

עד לשנת 2000 היתה הצעתם בישראל של מכשירים פיננסיים שמטרתם השקעה משותפת של הציבור בשוק ההון מרוכזת במסגרת מפוקחת, בין אם תחת חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 (להלן – חוק השקעות משותפות או החוק), ובין אם תחת מערכת מסדירה אחרת, כגון הוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר או הוראות המפקח על הבנקים. בשנת 2000, החלו תאגידים פרטיים להנפיק לציבור מכשירים פיננסיים חדשים מסוג "תעודות סל", בניירות ערך מסוג תעודות התחייבות. תעודת הסל מונפקת באמצעות חברה פרטית ייעודית על פי תשקיף אשר קיבל את היתר הרשות לניירות ערך (להלן – הרשות) לפי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן – חוק ניירות ערך).

תעודת הסל נסחרת בבורסה, ומעניקה למחזיק בה זכות לקבל מאת מנפיק התעודה את תשואת הנכס שאחריו היא עוקבת, בהתאם לנוסחת המרה. כמו כן, למחזיק בתעודה נתונה הזכות להמרת התעודה בכל יום מסחר, והמרה זו יכול שתתבצע בעין או בשווי כספי, בהתאם לתנאי התעודה. התחייבות זו טומנת בחובה סיכון אשראי מובנה לציבור המחזיקים בתעודות הסל, אשר עלול להתממש במקרה שבו מנהל תעודת הסל לא יעמוד בהתחייבותו על פי נוסחת המרה של התעודה. התממשות סיכון כאמור בתעודת סל כלשהי, עלולה להוביל לפדיונות בתעודות רבות אחרות, דבר המהווה סיכון לציבות מנהל תעודת הסל, שעלול להשליך על ענף תעודות הסל בכללותו, וכפועל יוצא מכך, להוביל למכירת נכסים בהיקף גדול בבורסה, דבר שיש לו השלכות על שוק ההון בישראל.

בשל העובדה שמנפיקי תעודות הסל מאוגדים בחברות פרטיות ומציעים לציבור תעודות התחייבות לפי הוראות חוק ניירות ערך, הרי שלפי סעיף 2 לחוק, הקובע כי החוק לא יחול על הסדר המוסדר לפי דין אחר, החוק לא חל על תעודות סל.

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 308; התשע"ו, עמ' 1262.

2. בסעיף 2(א) לחוק העיקרי, אחרי "שאינו מוסדר על פי דין אחר" יבוא "וכן על הסדר מסוג תיקון סעיף 2 שקבע השר שמטרתו השקעה משותפת במטבעות והפקת רווחים משותפת מהחזקתם ומכל עסקה בהם".

דברי הסבר

סעיף 1 מוצע לתקן את סעיף 1 לחוק, סעיף ההגדרות, ולהוסיף לו הגדרות חדשות הדרושות לאור התיקונים המוצעים בהצעת חוק זו, כמפורט להלן.

להגדרה "חברת רישומים" – חברת רישומים היא חברה המשמשת לרישום ניירות ערך של חברות הנסחרות בבורסה. הגדרת המונח, אשר מפנה להגדרת המונח בחוק ניירות ערך (ראו דברי ההסבר לסעיף 25(1) להצעת החוק אשר מוצע בו תיקון להגדרה זו) נדרשת לאור ההסדר שמוצע לקבוע, בסעיף 17 להצעת החוק, לענין החזקת יחידות של קרן סגורה באמצעות חברת רישומים וניהול מרשם יחידות בידי מנהל קרן כאמור.

להגדרה "קרן מחקה" – מוצע להגדיר קרן מחקה כקרן שייעודה השגת תוצאות הנגזרות משיעור השינוי במחיר מדר או במחיר סחורה. ההגדרה המוצעת מבוססת על ההגדרה הקיימת כיום בתקנות השקעות משותפות בנאמנות (סיווג קרנות לצורך פרסום), התשס"ח-2007 (ק"ת התשס"ח, עמ' 152), אגב פירוט סוגי הנכסים שאחריהם עוקבת הקרן.

להגדרה "קרן סל" – קרן סל היא על פי המוצע קרן מחקה, סגורה, בעלת מאפיינים מיוחדים שיוסדרו בחוק ובחקיקת משנה. כך, בין השאר, עתידות יחידות הקרן להיות מוצעות לציבור מדי יום, וכן תוטל חובה על מנהל הקרן לפדות את היחידות מדי יום, בדומה לקבוע היום לגבי קרנות פתוחות. בנוסף, תוטל חובה על מנהל הקרן להתקשר עם עושה שוק (גורם פיננסי אשר מציע באופן שוטף למכור ולקנות ניירות ערך נסחרים, ובכך תורם לנזילות המוצר (להלן – עושה שוק)) לשם עשיית שוק ביחידות הקרן.

כאמור, זהו המכשיר הפיננסי שנועד להחליף את תעודות הסל, ושאותו נועדה הצעת חוק זו להסדיר.

על פי המוצע, קרן תוגדר כקרן סל אם אופיינה ככזו בהסכם הקרן, בידי מנהל הקרן והנאמן, ומשאופיינה כך, יחולו עליה הוראות החוק החלות לגבי קרן סל.

סעיפים 2(א) לחוק קובע כי הוראות החוק יחולו על **2 ו-25** כל הסדר שמטרתו השקעה משותפת בניירות ערך והפקת רווחים משותפת מהחזקתם ומכל

עסקה בהם, אשר אינו מוסדר על פי דין אחר. מוצע לתקן את הסעיף האמור ולהסמיך את שר האוצר להחיל את החוק גם על הסדרים שמטרתם השקעה משותפת במטבעות והפקת רווחים משותפת כאמור, מסוגים שקבע. הרחבה זו נועדה לאפשר את החלת החוק על מוצרים פיננסיים נוספים שאינם נכללים היום בגדר הסדר כאמור בסעיף 2(א) לחוק, אך במהותם הם הסדרים להשקעה משותפת. דוגמה להסדרים כאלה הן תעודות הפיקדון, שייעודן הוא הפקת רווחים מהשקעה משותפת בנכסים היוצרים חשיפה למטבעות שונים.

כמבואר להלן, שר האוצר יוסמך לקבוע בתקנות כי חוק השקעות משותפות יחול על תעודות פיקדון מסוימות, מאיגרת חוב, שהיא מוצר בעל רכיב של התחייבות, לקרן נאמנות, שהיא מוצר פיננסי המבוסס על ניהול כספי אחרים באופן שנועד להשיג תוצאה מסוימת בהתאם למדיניות השקעות שנבחרה. המכשיר הפיננסי החדש ייקרא "קרן סל". קרן סל תהיה על פי המוצע קרן מחקה, כלומר קרן שייעודה השגת תוצאות הנגזרות משיעור השינוי במחיר מדר או סחורה, שהיא קרן סגורה שיחידותיה נסחרות בבורסה, אשר דומה במהותה למכשיר ה-ETF (Exchange Traded Fund). מכשיר ה-ETF הוא קרן נאמנות נסחרת, העוקבת אחרי תשואת נכס בסיס. מדובר במוצר השקעה פסיבי ונוזל אשר נפוץ ומקובל בעולם לשם מעקב אחר מדדים וסחורות (Commodities).

יש להניח שמרבית תעודות הסל הקיימות היום ושיהפכו מכוח החוק המוצע ליחידות של קרנות נאמנות (בהתאם להוראות המעבר שבסעיף 28 להצעת החוק), יהיו לקרנות סל. ככלל, ניתן כבר היום להקים קרן מחקה סגורה, הנסחרת בבורסה, ואולם הדבר לא נעשה בפועל. הניסיון מלמד שקרנות סגורות שהוצעו לציבור בישראל בעבר לא הצליחו. ההסדר המוצע בהצעת חוק זו נועד, כאמור, לבסס תשתית משפטית למכשיר בעל מאפיינים ייחודיים אשר דומה במהותו למכשיר ה-ETF הנפוץ במדינות רבות בעולם, ואשר מהווה על פי הרגולציה האמריקנית (ראו למשל: Investment Company Act 1940) קרן פתוחה, ואת נוכח אי-ההצלחה בהצעת קרנות סגורות לציבור בישראל בעבר, ולעומת זאת – ההצלחה של מכשיר ה-ETF. בהתאם, מוצע בהצעת חוק זו להחיל על מכשיר קרן הסל הסדרים אשר רלוונטיים כיום רק לגבי קרן פתוחה. כמו כן מוצעים מנגנונים שמטרתם להבטיח סחירות מספקת במכשיר וכן להבטיח שמחירו במסגרת המסחר בבורסה לא יהיה שונה באופן משמעותי משווי הנכסים המנוהלים בו.

במטרה להסדיר את מוצר קרן הסל שהוא מוצר ייחודי מסוגו, באופן מיטבי, תוך הפקת לקחים מן העבר, מן המצב בעולם ומהניסיון שייצבר באופן שוטף, מוצע להסמיך את שר האוצר ואת הרשות לקבוע הוראות לענין הסדרים ייעודיים שונים שיחולו על המוצר. הקניית הסמכויות כאמור תאפשר לגורמים אלה לקבוע הוראות מורכבות ומקצועיות במהותן הנוגעות למאפיינים הייחודיים של המוצר.

- תיקון סעיף 5 3. בסעיף 5(א) לחוק העיקרי –
- (1) בפסקה (7), במקום "בסעיפים 42(ג) או 50(ג) ואם היא" יבוא "בסעיף 42(ג) או העמלה כאמור בסעיף 50(ג) ואם ההוספה או העמלה כאמור";
- (2) פסקה (11) – תימחק.
- תיקון סעיף 123 4. בסעיף 123(א) לחוק העיקרי, אחרי "ממנהל קרן אחר" יבוא "למעט מנהל קרן אחר שהוא חברה השולטת במנהל הקרן או חברה שבשליטת חברה כאמור (בסעיף זה – מנהל קרן אחר)".
- תיקון סעיף 25 5. בסעיף 25 לחוק העיקרי –
- (1) בכותרת השוליים, אחרי "הצעת יחידות" יבוא "והקצאת יחידות";
- (2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על הקצאת יחידות של קרן סגורה, לקרן, לפי סעיף 57(ב), ויראו הקצאת יחידות כאמור שנעשתה במהלך התקופה להגשת הזמנות ליחידות המוצעות בתשקיף, כאמור בסעיף 32(א)(3), כהקצאה שנעשתה על פי תשקיף."

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע להחריג לעניין זה העברה של קרן לחברה, מחברה שהיא חברה אם או חברה אחרת, וזאת כדי לאפשר העברת פעילות של קרנות סל לחברה אחרת תחת אותה קבוצת בית השקעות. העברה כזו אינה פוגעת בתחרות בשוק ההון ועל כן אין סיבה שתימנע מכוח ההגבלה על נתח שוק הקבועה בסעיף זה.

סעיפים קרן הסל היא על פי המוצע קרן סגורה, אשר 5 ו-10 יחידותיה נסחרות בבורסה. הניסיון שנצבר לגבי קרנות סגורות מלמד כי לעתים מזומנות נוצר פער בין מחיר יחידות הקרן בבורסה לבין המחיר המשקף את שווי הנכסים שלה, דבר שמוביל להעדר סחירות ביחידות הקרן. במטרה להתמודד עם קושי זה יש צורך לקיים מנגנון של עשיית שוק ביחידות קרן הסל. קיומו של מנגנון כאמור מחייב מתן אפשרות למנהל הקרן ליצור מלאי (מחסנית) של יחידות רדומות לצד היחידות שהוקצו למזמינים, שמתוכו יוכל עושה השוק להזמין יחידות ממנהל הקרן ולמכרן במהלך המסחר בבורסה (להלן – מנגנון המחסנית). בדומה לאופן שבו מתבצעת עשיית שוק בתעודות הסל כיום.

במטרה לאפשר את יצירתה של המחסנית כאמור ואת פעולתו של מנגנון המחסנית, מוצע להוסיף לסעיף 57 לחוק את סעיף קטן (ב) כנוסחו המוצע, אשר מסמך את שר האוצר לקבוע מקרים ותנאים שבהם יוכל מנהל קרן סגורה להקצות יחידות של הקרן, לקרן, בלא תמורה. על פי המוצע יהיו היחידות שהוקצו כאמור יחידות רדומות, כלומר, לא יקנו למחזיק בהן זכויות כלשהן. עוד מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע, על אף האמור בסעיף 56(א) לחוק, כי יחידות שיפדה מנהל הקרן (לאחר שהוקצו כאמור) יהיו יחידות רדומות ויישארו במחסנית, וזאת חלף ביטולן, וכן לקבוע הוראות לעניין חישוב מחירן של היחידות הרדומות בעת הצעתן לציבור.

מוצע כי הסמכות לקבוע שהסדרים אלה יחסו תחת החוק תהיה נתונה לשר האוצר, וזאת במטרה לאפשר גמישות בהחלת החוק על מוצרים פיננסיים שונים.

כאמור, הצעת החוק נועדה לסגור את הפער הרגולטורי ולהקטין את סיכויי היציבות הקיימים היום בתחום תעודות הסל, אשר מונפקות כיום כתעודות התחייבות בהתאם לחוק ניירות ערך (אשר מחיל הסדרה מצומצמת יחסית המתמקדת בהיבטי הגילוי), בעוד שלמעשה הן מהוות מכשיר להשקעה משותפת הזזה במטרותיו ובבסיסו לקרנות הנאמנות.

לשם כך מוצע, במקביל לתיקון המוצע לעיל בסעיף 2(א) לחוק, לערוך בסעיף 25 להצעת החוק, תיקון עקיף בחוק ניירות ערך, ולהחריג ממנו במפורש את ההסדר המגולם היום בתעודות סל וכן תעודות פיקדון מסוימות שיקבע שר האוצר המהוות הסדר שמטרתו השקעה משותפת במטבעות. כך יהיה ההסדר האמור לכוון "שאינו מוסדר על פי דין אחר" וייכנס לגדרו של סעיף 2(א) לחוק, ולתחולתו של החוק.

עם זאת, מוצע לאפשר לשר האוצר לקבוע כי מכשירים מסוימים (המונפקים היום כתעודות סל) יוסיפו לפעול תחת חוק ניירות ערך ולא יחול עליהם חוק השקעות משותפות בנאמנות.

סעיף 3 סעיף 5 לחוק עניינו בפרטים שייקבעו בהסכם קרן. לאור הביטול המוצע של מנגנון ההוספה בקרנות סגורות, בסעיף 7(2) להצעת החוק, והחלפתו במנגנון של עמלה המשולמת לקרן (ראו דברי ההסבר לסעיף 7 האמור) מוצע לתקן בהתאם את סעיף 5(א)(7) לחוק.

סעיף 4 סעיף 123 לחוק מגביל העברה של קרן ממנהל קרן אחד למנהל אחר, אשר כרוכה בהגדלת נתח השוק שבידי מנהל הקרן אל מעבר לרף של עשרים אחוזים.

6. בסעיף 32(א)3 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "ואולם רשאי שר האוצר לקבוע תקופה שונה תיקון סעיף 32 לעניין קרן סגורה שהיא קרן סל".

7. בסעיף 50 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 50

(1) בסעיף קטן (ב), אחרי "מחיר היחידה של הקרן" יבוא "זאת שוויה", ובמקום "מחירה" יבוא "מחיר היחידה ואת שוויה; לעניין זה, "שווי יחידה", של קרן – שווי נקי של נכסי הקרן כשהוא מחולק במספר יחידותיה";

(2) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) שר האוצר רשאי לקבוע תנאים שבהם מנהל קרן סגורה יהיה רשאי להוסיף על מחיר יחידה או לנכות ממחיר הפדיון, עמלה שתשולם לקרן, אשר שיעורה לא יעלה על שיעורים שיקבע השר, לסוגי קרנות שיקבע; הרשות רשאית להורות על שיוכה של קרן לסוג שנקבע כאמור"

ד ב ר י ה ס ב ר

ליחידות של קרן פתוחה. לאור הבדל זה בין קרן הסל לבין שאר הקרנות הסגורות, מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע הוראות שונות לגבי התקופה שבמהלכה יהיה אפשר להגיש הזמנות ליחידות קרן הסל בהתאם לתשקיף.

סעיף 7 סעיף 50 לחוק קובע הוראות לעניין מחיר יחידה בקרן סגורה. סעיף קטן (א) של הסעיף האמור קובע מה יהיה מחיר יחידה כאמור, וסעיף קטן (ב) של אותו סעיף קובע כיצד יחושב מחיר היחידה בידי מנהל הקרן. מוצע לתקן את סעיף קטן (ב) האמור ולקבוע כי מנהל הקרן יחשב גם את שווי היחידה, ולא רק את מחירה. על פי המוצע, יוגדר שווי היחידה כשווי הנקי של נכסי הקרן כשהוא מחולק במספר יחידותיה. נתון זה חשוב לעניין קרן סל הנסחרת בבורסה, ונועד להביא לכך שהמסחר ביחידות קרן הסל יוכל להתבצע על בסיס שוויין הנקי של היחידות, בלא התחשבות בהוצאות הקנייה או המכירה של נכסי הקרן.

עוד מוצע להחליף את ההוראה הקבועה היום בסעיף קטן (ג) של סעיף 50 לחוק, כך שמנהל קרן סגורה לא יוכל להוסיף על מחיר יחידה או לנכות ממחיר הפדיון, הוספה. מנגנון ההוספה, המעוגן היום בסעיף 42(ג) לחוק, הוא דרך נוספת לגביית שכר מנהל הקרן, ונועד בין השאר לשמש תמריץ להחזקת יחידות הקרן לטווח ארוך. אחד המאפיינים המרכזיים של קרן סגורה הוא היותה מכשיר נסחר. מכשיר כאמור נועד לתת מענה גם להשקעות לטווח קצר, ועל כן אין סיבה לאפשר למנהל הקרן לעודד את בעלי היחידות, באמצעות מרכיב ההוספה, להימנע ממכירת יחידות הקרן, ולהחזיקן למשך זמן ארוך, כדי שלא לשלם את אותו מרכיב. זאת ועוד, בחינת המצב במדינות אחרות בעולם מעלה כי בהשקעות מסוג זה, רכיב ההוספה אינו רכיב מקובל.

עם זאת, בעוד שמנגנון נוסף לגביית שכר מנהל הוא מיותר ולא מקובל כאמור, הרי שיש מקום לגבות מן המשקיע עמלה בעד יצירה ופדיון של יחידות (במקום רכישה או מכירה במהלך המסחר), אך כזו שתועבר לקרן, וזאת כדי לצמצם את הפגיעה הפוטנציאלית בתשואות הקרן בשל פדיון או יצירה כאמור, בהשוואה למדינות ההשקעות שלה (טעות עקיבה).

בנוסף, מוצע להסמיך את שר האוצר, בסעיף קטן (ג) כנוסחו המוצע, לקבוע הוראות נוספות להבטחת הסחירות ביחידות קרן סגורה. זאת משום שמניעת הפער בין המחיר המשקף את שווי היחידה בהתאם לשווי נכסי הקרן לבין מחירה בבורסה, חיונית להצלחת קרנות הסל ולהפיכתן לתחליף לתעודות הסל.

סעיף 25(א) לחוק קובע כי הצעה לציבור של יחידות צריכה להיעשות על פי תשקיף אשר קיבל את אישור הרשות. מאחר שהמחשנית הנזכרת לעיל מיועדת לשם הצעת יחידות לציבור באופן שוטף, מוצע להרחיב את תחולתו של הסעיף האמור ולקבוע, בסעיף קטן (ג) כנוסחו המוצע, כי גם הקצאת יחידות של קרן סגורה, לקרן, לפי הוראות סעיף 57(ב) לחוק כנוסחו המוצע, אשר יוצרת את המחשנית, תיעשה על פי תשקיף שהרשות התירה פרסומו. הקצאה זו תהיה אפשרית, לפי סעיף 57(ב) האמור רק אם יחידות הקרן נרשמו למסחר בבורסה, וזאת כדי שיתאפשר המסחר בהן וניהול רישומי מלאי היחידות.

מאחר שקרן הסל תהיה על פי המוצע קרן סגורה, אשר מכסת יחידותיה הרשומות למסחר ידועה ומוגבלת (וזאת בניגוד לקרן מחקה פתוחה אשר במהלך התקופה להגשת הזמנות לפי התשקיף יוצרת יחידות בהתאם לביקוש מהציבור), יש לאפשר למנהל הקרן להגדיל את מחשנית היחידות הרדומות הרשומות למסחר במהלך תקופת התשקיף. לשם כך מוצע לקבוע כי יראו הקצאת יחידות של קרן סגורה, לקרן, שנעשתה במהלך התקופה להגשת הזמנות ליחידות שהוצעו לפי תשקיף הקרן שפורסם (ראו סעיף 32(א)3 לחוק לעניין התקופות השונות הקבועות בהקשר זה), כהקצאה שנעשתה על פי תשקיף. הוראה מוצעת זו משמרת את הפרקטיקה הקיימת כיום בתעודות סל, ולפיה מנהל תעודת הסל יכול להגדיל את מחשנית היחידות הרדומות באמצעות דוח הצעת מדף, בלא צורך בפרסום תשקיף נוסף.

סעיף 6 על אף שקרן סל היא קרן סגורה, הרי שבמטרה להבטיח את הסחירות של יחידות הקרן, מוצע להסמיך את שר האוצר ואת הרשות ליצור מנגנונים שיביאו לכך שמנהל הקרן יציע את היחידות לציבור מדי יום, בדומה

"הפסקה של הצעת 54ב. הסמכות הנתונה ליושב ראש הרשות לפי סעיף 48 לענין יחידות ופדיון הפסקה של הצעת יחידות של קרן פתוחה ופדיון, תהיה נתונה לו גם לגבי הצעת יחידות של קרן סל ופדיון."

9. ב.סעיף 56 לחוק העיקרי –

- (1) בסעיף קטן (א1), במקום הסיפה החל במילים "נקבע בהסכם הקרן" יבוא "שר האוצר רשאי לקבוע תנאים שבהם רשאי מנהל קרן סגורה לפדות יחידה בתמורה שאינה במוזמנים, או מקרים שבהם חייב הוא לעשות כאמור";
- (2) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "וכן הוראות בדבר הדרך והמועדים שבהם יפרסם מנהל הקרן את מחיר הפדיון של היחידה";

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף קטן (ב) של סעיף 56 לחוק קובע כיצד יחושב מחיר הפדיון של יחידה בקרן סגורה ומסמין את שר האוצר לקבוע הוראות בדבר חישוב מחיר המכירה (שהוא רכיב בחישוב מחיר הפדיון). הפדיון היומי שעתיד להתבצע ביחידות קרן סל דורש פרסום קבוע של המחיר שבו יפדה מנהל הקרן את היחידות. על כן, מוצע להסמין את שר האוצר לקבוע גם את הדרך והמועדים שבהם יפרסם מנהל הקרן את מחיר הפדיון של היחידה.

כמו כן מוצע להסמין את הרשות לקבוע רף מינימום לסכום או לשיעור המרביים לפדיון יחידות של קרן סגורה שניתן לקבוע בהסכם קרן. כך, מנהל הקרן יוכל להיענות לבקשות לפדיון או ליצירה של יחידות רק עד לאותו רף שנקבע. הוראה מוצעת זו נועדה להבטיח שיכולתו של מנהל הקרן לעמוד במדיניות ההשקעות של הקרן לא תיפגע כתוצאה מהצורך לממש נכסים או לרכוש נכסים בשל בקשת יצירה או פדיון בשווי גבוה במיוחד, ולמנוע פגיעה אפשרית בתקינות המסחר בבורסה כתוצאה מכך. עם זאת, מוצע לקבוע שרף זה לא יהיה נמוך מסכום או שיעור מסוימים, וזאת כדי לא לפגוע יתר על המידה בזכות לפדיון יחידות. קביעת גובה הסכומים או השיעורים כאמור היא עניין מקצועי שראוי כי ייעשה בידי המאסדר (רגולטור). בהתאם לנתונים עדכניים בדבר הנסיבות בשוק.

סעיף קטן (ה) של סעיף 56 לחוק קובע כי "במועד פדיון לא יתקיים מסחר ביחידות". הוראה זו אינה מתאימה למאפייני קרן הסל, אשר עתידה להיות קרן שבה מתקיים פדיון יומי. משכך מוצע לבטלה.

כמו כן מוצע להוסיף לסעיף קטן (ז) של סעיף 56 האמור הסמכה לשר האוצר לקביעת הוראות נוספות לענין פדיון יחידות בקרן סגורה. הסמכה זו נועדה לאפשר לשר לקבוע הוראות גם למפיץ, ולא רק למנהל הקרן, בדומה להוראות הקבועות לענין פדיון יחידות בקרן פתוחה (ראו סעיף 44 לחוק).

על כן, מוצע לקבוע, חלף סעיף קטן (ג) הקיים, כי שר האוצר יהיה רשאי לקבוע תנאים שבהם יוכל מנהל קרן סגורה לגבות עמלה כאמור לחשבון הקרן, וזאת בשיעור שלא יעלה על שיעור שקבע השר בתקנות. על פי המוצע יקבע השר כאמור שיעורים שונים לסוגים שונים של קרנות, ולרשות תהיה סמכות להורות על שיוכה של קרן לסוג שנקבע כאמור.

וזה נוסחו של סעיף 50(ג) לחוק אשר מוצע כאמור להחליפו:

"(ג) מנהל קרן סגורה רשאי להוסיף על מחיר יחידה או לנכות ממחיר הפדיון הוספה כמשמעותה בסעיף 42(ג), ששיעורה ואופן גבייתה ייקבעו בתשקיף."

סעיף 8 סעיף 48 לחוק מעגן את סמכות יושב ראש הרשות להורות על הפסקת הצעת יחידות או פדיון יחידות בקרן פתוחה, או לאפשר הפסקה של פדיון יחידות כאמור לתקופה קצובה ובהתקיים נסיבות חריגות. הוראות סעיף זה חלות היום על קרן פתוחה בלבד שכן, כאמור, בקרן סגורה שאינה קרן סל לא מתקיימים הצעה ופדיון של יחידות באופן שוטף. לנוכח העובדה שבקרנות הסל עתידים להתקיים הצעה ופדיון יומיים, מוצע להעניק ליושב ראש הרשות את הסמכויות הקבועות כיום לגבי קרנות פתוחות בסעיף 48 האמור, גם לגבי קרנות סל.

סעיף 9 סעיף 56 לחוק קובע הוראות לענין פדיון יחידות של קרן סגורה. סעיף קטן (א1) של הסעיף האמור קובע מנגנון לפדיון יחידה של קרן סגורה במקרה שהתקבלה דרישה לכך מבעל היחידה. בין השאר נקבע באותו סעיף קטן כי הפדיון ייעשה במוזמן. במטרה לאפשר פדיון בסכומים גבוהים ולהפחית את הוצאות הקרן ואת הסיכון לפגיעה בהשגת תשואת הקרן בהתאם למדיניות ההשקעות שלה, מוצע להסמין את שר האוצר לקבוע מקרים שבהם יוכל מנהל קרן סל לפדות יחידות של קרן שבניהולו שלא במוזמן אלא בתמורה לניירות ערך או נכסים אחרים, וכן מקרים שבהם הוא יהיה חייב לעשות כן.

(3) בסעיף קטן (ג), במקום "למספר מרבי של יחידות" יבוא "לשיעור מרבי של יחידות או לסכום מרבי" ובסופו יבוא "השיעור או הסכום כאמור לא יפחת מסכום או משיעור שקבעה הרשות";

(4) סעיף קטן (ה) – בטל;

(5) בסעיף קטן (ו), אחרי "או שאינו חייב לפדותן" יבוא "והוראות נוספות לעניין פדיון יחידות כאמור" ואחרי "קרן טכנולוגיה עילית" יבוא "לעניין קרן סל".

תיקון סעיף 57

10. בסעיף 57 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת השוליים, אחרי "השבת יחידות" יבוא "או הקצאתן בלא תמורה";

(2) האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

"(ב) (1) על אף האמור בסעיפים 53(א)(2) ו-3, 56(א) ו-58, רשאי שר האוצר לקבוע בתקנות מקרים ותנאים שבהם יוכל מנהל קרן סגורה להקצות, לקרן, בלא תמורה, יחידות של הקרן שניתן אישור הבורסה לרישומן למסחר; קבע כאמור, רשאי הוא לקבוע כי יחידה שהוקצתה כאמור, שתיפדה, לא תבוטל בידי מנהל הקרן.

(2) יחידה שהוקצתה לפי הוראות פסקה (1) ויחידה שנפדתה ולא בוטלה לפי הוראות אותה פסקה, לא יקנו זכויות כלשהן ולא יובאו במניין יחידות הקרן כל עוד הן מוחזקות בקרן (בסעיף קטן זה – יחידות רדומות).

(3) שר האוצר רשאי לקבוע הוראות לעניין חישוב מחירן של יחידות רדומות בעת הצעתן לציבור בידי מנהל הקרן";

(3) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות הוראות נוספות לשם הבטחת הסחירות ביחידות של קרן סגורה, ובכלל זה הוראות בדבר החובה של מנהל קרן להתקשר עם עושה שוק בהסכם לגבי יחידות הקרן והוראות לעניין פעילותו של עושה שוק כאמור".

הוספת סעיף 58ב

11. אחרי סעיף 58 לחוק העיקרי יבוא:

"תקנות לעניין הזמנת יחידות 58ב. הרשות רשאית, אם סברה כי הדבר נדרש לשם הבטחת עמידתה של הקרן במדיניות ההשקעות שלה ושמירה על תקינות המסחר, לקבוע כי מנהל קרן לא ייענה להזמנה של יחידות הקרן בסכום או בשיעור העולה על סכום או שיעור שקבעה".

הוספת סעיף 65א

12. אחרי סעיף 65 לחוק העיקרי יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 12 סעיף 59 לחוק שעניינו נכסים שמותר למנהל קרן לקנות ולהחזיק בקרן, מסמיך את שר האוצר לקבוע מהם הנכסים שבהם רשאית קרן להשקיע. סעיף 63 לחוק מסמיך את שר האוצר להגביל עסקאות מכירה בחסר כאמור באותו סעיף. סעיפים 64 ו-65 לחוק מסמיכים את שר האוצר לקבוע בתקנות תנאים שבהם יוכלו מנהלי קרנות לקנות, למכור או ליצור אופציות או חוזים עתידיים בעד

סעיף 11 מוצע להסמיך את הרשות לקבוע שיעור או סכום מרבי שמעבר לו לא יוכל מנהל קרן להיענות להזמנת יחידות של קרן, זאת כדי למנוע מצב שבו הזמנה בסכום או בשיעור גבוה תפגע ביכולתו של מנהל הקרן לעמוד במדיניות ההשקעות של הקרן, וכדי לשמור על תקינות המסחר.

66א. (א) על אף האמור בסעיפים 59 ו-63 עד 65, רשאית הרשות, אם מצאה כי מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות הסדרה מיידית כדי להבטיח את התנהלותם התקינה של מנהלי הקרנות, או כדי להבטיח את השמירה על עניינו של ציבור המשקיעים –

(1) לאסור על מנהלי קרנות לקנות ולהחזיק בעד הקרנות שבניהולם נכסים שקבע שר האוצר בתקנות לפי סעיף 59, או להתיר להם קנייה והחזקה של נכסים נוספים על אלה שנקבעו כאמור;

(2) להתיר למנהל קרן להשאיל ניירות ערך המוחזקים בקרן שבניהולו לצורך עסקת מכירה בחסר כהגדרתה בסעיף 63, או לעשות עסקת מכירה בחסר כאמור בעד קרן שבניהולו, בתנאים שונים מאלה שנקבעו לפי אותו סעיף;

(3) להתיר למנהל קרן לקנות, למכור, או ליצור אופציה או חוזה עתידי כהגדרתם בסעיף 64 בעד קרן שבניהולו, בתנאים שונים מאלה שנקבעו לפי אותו סעיף;

(4) להתיר למנהל קרן לבצע עסקאות באשראי או לקבל אשראי לצורך פדיון יחידות הקרן, בתנאים שונים מאלה שנקבעו לפי סעיף 65;

(5) להורות על –

(א) תנאים לקנייה ולהחזקה של נכסים כאמור בפסקה (1);

(ב) תנאים להשאלת ניירות ערך כאמור בפסקה (2) או לביצוע עסקת מכירה בחסר כאמור באותה פסקה;

ד ב ר י ה ס ב ר

על פי המוצע, תוגבל הסמכות למתן הוראות כאמור לתקופה שתורה הרשות ושלא תעלה על שנתיים, אלא אם כן בתום אותן שנתיים, טרם חדלו להתקיים הנסיבות המיוחדות שבשלהן נדרשה ההסדרה המיידית, שאז תוכל הרשות, באישור שר האוצר, להאריך את תוקפה של ההוראה בתקופה נוספת שלא תעלה על שנה לכל היותר. הארכה זו תאפשר שהות, ככל שהדבר יידרש, לעגן את הוראת הרשות בתקנות שיתקין שר האוצר מכוח הסעיפים הנזכרים לעיל. עם זאת, אם חדלו להתקיים הנסיבות המיוחדות לפני תום התקופה שקבעה הרשות, לרבות הארכתה כאמור, יפקע תוקף ההוראה.

בסעיף קטן (ג) מוצע לקבוע כי הרשות תפרסם באתר האינטרנט שלה טיוטות של הוראותיה, לקבלת הערות מהציבור, וכן תפרסם הוראות שנתנה, וכל הארכת תוקף שלהן.

קרנות שבניהולם (סעיף 64 לחוק), סוגי עסקאות שיוכלו לבצע באשראי ובאילו תנאים יוכלו לקבל אשראי לצורך פדיון יחידות (סעיף 65 לחוק).

מוצע להוסיף לחוק את סעיף 66א בנוסחו המוצע, ולהסמיך בו את הרשות לתת למנהלי קרנות הוראות בעניינים המוסדרים בסעיפים הנזכרים לעיל, אשר שונות מאלה שנקבעו לפי אותם סעיפים. הוראות אלה, שתוקפן יהיה על פי המוצע מוגבל בזמן, נועדו לאפשר לרשות מתן מענה מקצועי מהיר בשוק דינמי ומתפתח. בהתאם, תוכל הרשות לעשות שימוש בסמכותה זו רק בנסיבות מיוחדות המצדיקות הסדרה זמנית כדי להבטיח את התנהלותם התקינה של מנהלי הקרנות או לשם השמירה על עניינו של ציבור המשקיעים.

(ג) תנאים לקנייה, למכירה או ליצירה של אופציות וחוזים עתידיים כאמור בפסקה (3);

(ד) תנאים לביצוע עסקאות באשראי או לקבלת אשראי כאמור בפסקה (4);

(6) להורות על אופן חישוב שווי הנכסים כאמור בפסקאות (1) עד (3) ועל שיעוריהם המרביים; הוראה לעניין אופן חישוב שווי הנכסים כאמור תינתן בשים לב להוראות שקבע שר האוצר לפי סעיפים 43(ב) ו-50(ב), אם קבע.

(ב) הוראת הרשות לפי סעיף קטן (א) (בסעיף זה – הוראה) תהיה לתקופה שתורה הרשות ושלא תעלה על שנתיים; חלפו שנתיים והמשיכו להתקיים הנסיבות המיוחדות שבשלהן נדרשה ההסדרה המיידית כאמור באותו סעיף קטן (בסעיף קטן זה – הנסיבות המיוחדות), רשאית הרשות להאריך את תוקפה של ההוראה לתקופה שתורה ושלא תעלה על שנה.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), חדלו להתקיים הנסיבות המיוחדות לפני תום התקופה שקבעה הרשות לפי אותו סעיף קטן, לרבות תקופה ההארכה, יפקע תוקפה של ההוראה.

(ד) הרשות תפרסם באתר האינטרנט שלה טיוטה של ההוראה להערות הציבור, וזמן סביר טרם מתן ההוראה, וכן תפרסם כאמור את ההוראה ואת תקופת תוקפה, לרבות הארכתה.

13. בסעיף 67 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

תיקון סעיף 67

”(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א)(1), רשאי שר האוצר לקבוע מקרים ותנאים שבהם יהיה מנהל קרן סל רשאי להתקשר בעסקה כאמור באותו סעיף קטן, במסגרת הסכם עם עושה שוק כהגדרתו בסעיף 82(א)(6), אף אם עושה השוק הוא חברה שמתקיימים בה שני אלה: (1) היא נשלטת בידי בעל השליטה במנהל הקרן; (2) היא אינה שולטת במנהל הקרן ואינה בשליטתו.”

14. בסעיף 72 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

תיקון סעיף 72

”(2א) הרשות רשאית לקבוע בכללים דוחות נוספים על המנויים בחוק זה, שמנהל קרן סל ונאמן של קרן כאמור חייבים להגיש לה, וכן פרטים שיש לכלול בדוחות כאמור, מועדי עריכתם, הגשתם וצורתם.”

ד ב ר י ה ס ב ר

האוצר לקבוע מקרים ותנאים שבהם יוכל מנהל קרן סל להתקשר בעסקה בעד קרן שבניהולו עם עושה שוק, גם אם עושה השוק הוא חברה הנשלטת בידי בעל השליטה במנהל הקרן, ובלבד שאינה שולטת בו ואינה בשליטתו, כך שעושה השוק יוכל להיות חברה אחת של מנהל הקרן, אך לא חברה-אם או חברה-בת שלו.

סעיף 13 סעיף 67 לחוק עניינו באיסור על עסקה בעד קרן עם גורם מקורב. עם זאת, כדי לשמר את הסחירות ואת הניזילות במסחר ביחידות קרן סל, יש לאפשר פעילות של גורם שישמש "עושה שוק" ביחידות הקרן. בין השאר יש לאפשר ביצוע עסקאות בנכסים בין עושה השוק לקרן, המבוססות על העברת תשלום או תמורה בעין בעבור יצירה או פדיון של יחידות. משכך, מוצע להסמיך את שר

- תיקון סעיף 73 15. בסעיף 73 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (ב)1, אחרי "קרן פתוחה" יבוא "או קרן סל";
- (2) בסעיף קטן (ג)2, בסופו יבוא "לעניין זה, "קרן סגורה" – למעט קרן סל".
- תיקון סעיף 82 16. בסעיף 82(א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (6) יבוא:
- "(7) תשלום או מתן הטבה אחרת בידי מנהל קרן, בשיעור שאינו עולה על שיעור שכר מנהל הקרן, למי שמחזיק יחידות של קרן שבניהולו, הכול בהתאם לתנאים שקבע שר האוצר, דרך כלל או לסוגי קרנות."
17. לפני סעיף 96 יבוא:
- "החוקה באמצעות 95א. יחידות של קרן סגורה יוחזקו באמצעות חברת רישומים, ואולם החברה לא תחשב לבעלת היחידות המוחזקות באמצעותה והן יהיו בבעלות מי שלזכותו הן רשומות אצל המפיץ.
- מרשם יחידות של 95ב. (א) מנהל קרן ינהל, לגבי כל קרן סגורה שהוא מנהל, מרשם יחידות.
- (ב) במרשם היחידות יירשמו שם חברת הרישומים שבאמצעותה מוחזקות היחידות וכמות היחידות המוחזקות כאמור; וכללו ביחידות כאמור יחידות רדומות כמשמעותן בסעיף 57(ב), יירשם גם מספר היחידות הרדומות.

ד ב ר י ה ס ב ר

דרך כלל או לסוגי קרנות. סייג זה נועד לאפשר לשר האוצר לקבוע כללים ברורים ואחידים לעניין החזר דמי ניהול.

כיום נאסר על גופים מוסדיים, לפי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008 ("ק"ת התשס"ח, עמ' 584), והנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון שניתנו מכוחן, לגרום לכך שקופות הגמל וקרנות הפנסיה יישאו בהוצאות דמי הניהול של תעודות סל, מעבר לרכיב מוגבל המוכר כהוצאות תפעול. כדי לאפשר את רכישתן של תעודות סל בעבור קופות גמל וקרנות פנסיה, נדרשים מנהלי תעודות הסל להחזיר דמי ניהול לגופים המוסדיים, כדי שאלה יוחזרו לקופות ולקרנות כאמור. הוספת הסייג המוצע תאפשר למנהל קרן מחקה להחזיר חלק מדמי הניהול כאמור לגופים המוסדיים המחזיקים יחידות של הקרן שבניהולו, גם לאחר החלת ההסדר שבחוק על מכשירים שהונפקו לפני התיקון המוצע בחוק זה כתעודות סל.

בנוסף, יאפשר הסייג המוצע מנגנון של דמי ניהול משתנים, אשר מחייבים החזרת דמי ניהול שנגבו לבעלי היחידות בקרן בנסיבות מסוימות.

סעיפים מוצע להוסיף לחוק את סעיפים 95א עד 95ג ו-23 17 בנוסחה המוצע, ולקבוע בהם הוראות לעניין החזקת יחידות של קרן סגורה והחובה של מנהל קרן סגורה לרשום את יחידות הקרן שבניהולו במרשם יחידות, וכן הוראות לעניין ניהול המרשם האמור ותוכנו.

סעיף 15 כדי לאפשר אסדרה מיטבית של קרנות הסל וכדי לשמור על עניינו של ציבור המשקיעים, מוצע להסמיך את הרשות לקבוע בכללים דוחות נוספים על הדוחות הנדרשים לפי החוק, שמנהל קרן סל ונאמן של קרן סל יהיו חייבים להגיש לה, וכן פרטים שיש לכלול בדוחות כאמור, מועדי עריכתם, צורתם והגשתם. סמכות זו נדרשת לאור המאפיינים הייחודיים של קרן הסל, אשר אפשר שיחייבו משטר דיווח שונה מזה הקבוע לגבי הקרנות הקיימות כיום.

סעיף 16 סעיף 73 לחוק קובע הוראות לעניין פרסום פרטים אודות קרנות. סעיף קטן (ב)1 של הסעיף האמור עוסק בפרסום תשואה של קרן פתוחה, ואילו סעיף קטן (ג)2 שלו עוסק בפרסום לגבי קרן סגורה. קרן סל היא קרן סגורה. ואולם בשל מאפייניה הייחודיים כקרן אשר עוקבת אחרי מדדים שונים שמשמשים מדרד ייחוס למחיר שייקבע לה במסחה, ואשר מקטינים את החשש להשפעה על מחירה באמצעות פרסומים, מוצע להחריגה מגדר האיסור החל על פרסום לגבי קרן סגורה, ומנגד, להחיל עליה את ההוראות החלות בהקשר זה על קרן פתוחה.

סעיף 16 סעיף 82(א) לחוק קובע כי ככלל לא יוצעו תשלום או הטבה אחרת בקשר עם רכישה, פדיון, מכירה או החזקה של יחידות, ומונה סייגים לתחולת הוראה זו. מוצע להוסיף סייג שלפיו הוראה זו לא תחול על תשלום או מתן הטבה אחרת בידי מנהל קרן למי שמחזיק יחידות של קרן שבניהולו, בשיעור שאינו עולה על שיעור שכר מנהל הקרן, וזאת בהתאם לתנאים שקבע שר האוצר

(ג) שר האוצר רשאי לקבוע פרטים נוספים על אלה המנויים בסעיף קטן (ב), שייכללו במרשם היחידות.

(ד) מנהל קרן סגורה ישמור את כל הרישומים שנרשמו במרשם היחידות לפי סעיף זה במשך שבע שנים לפחות, ויעדכן כל שינוי ברישומים כאמור בתום היום שבו נודע לו עליו.

(ה) מרשם היחידות יהיה ראייה לכאורה לנכונות הרשום בו.

תעודה לחברת רישומים 195.ג. חברת רישומים זכאית לקבל ממנהל קרן סגורה תעודה המעידה על מספר היחידות הרשומות על שמה במרשם היחידות.

18. בסעיף 100 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 100

(1) בכותרת השוליים, אחרי "מיזוג" יבוא "קרנות פתוחות או קרנות סל";

(2) בסעיף קטן (א), אחרי "לקרן פתוחה אחת" יבוא "או למזג קרנות סל שבניהולו לקרן סל אחת";

(3) בסעיף קטן (ב), במקום "קרנות פתוחות לקרן אחת" יבוא "קרנות פתוחות או קרנות סל לקרן פתוחה אחת או לקרן סל אחת".

19. בסעיף 102 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ד), קרן מחקה פתוחה יכול שתהפוך לקרן סל גם אם לא מתקיימים התנאים כאמור באותם סעיפים קטנים, אם החליט על כך מנהל הקרן ומתקיימים כל אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

לבסוף מוצע, בסעיף 195 לחוק כנוסחו המוצע, לעגן במפורש את זכותה של חברת רישומים לקבל ממנהל קרן סגורה תעודה המעידה על מספר היחידות הרשומות על שמה במרשם היחידות, דבר שיאפשר לחברת הרישומים לנהל את מלאי היחידות הרשומות על שמה.

סעיף 18 סעיף 100 לחוק קובע הוראות לעניין מיזוג ופיצול של קרנות פתוחות. מוצע להחיל את הוראות הסעיף האמור שעניינן מיזוג גם על קרנות סל, כך שיהיה אפשר למזג קרנות סל דומות לקרן סל אחת. זאת, בשל הדמיון בין קרנות פתוחות לקרנות סל, למשל בהיבט של יצירה ופדיון של יחידות באופן שוטף. בדומה לקרנות פתוחות, גם מאפייני קרנות הסל מאפשרים מיזוג קרנות באופן קל ופשוט יחסית.

סעיף 19 סעיף 102 לחוק עוסק בדרכים להפיכת קרן פתוחה לקרן סגורה. מאחר שמוצע להסדיר את קרן הסל כמוצר שניתן לפדות את יחידותיו באופן שוטף, בדומה לקרן פתוחה, מוצע לקבוע הוראות שיקלו על הפיכתן של קרנות מחקות פתוחות לקרנות סל. חובת הפדיון היומי, נוסף על המסחר בבורסה, יאפשרו לבעלי היחידות לצאת בקלות מהשקעתם בקרן, ולמעשה הפיכת הקרן הפתוחה לקרן סל לא אמורה לשנות באופן מהותי את זכויותיהם של בעלי היחידות.

באשר להחזקת יחידות של קרן סגורה – מוצע כי כל יחידות הקרן יוחזקו באמצעות חברת רישומים, ואולם זו האחרונה לא תיחשב לבעלת היחידות המוחזקות באמצעותה, אלא הבעלות ביחידות תהיה בידי מי שלזכותו רשומה יחידה אצל המפיץ.

בנוסף, מוצע להסדיר, בסעיף 195 לחוק כנוסחו המוצע, את הפרטים אשר יצטרך מנהל קרן סגורה לכלול במרשם היחידות, תוך הבחנה בין יחידות רדומות ליחידות שאינן יחידות רדומות. הסדר כאמור דומה להסדר הקיים בחוק החברות לעניין זה (ראו הפרק השני לחלק הרביעי לחוק האמור), אך בשינויים המחויבים הנובעים מכך שעסקינן ביחידות של קרן סגורה ולא במניות.

בסעיף קטן (ב) של הסעיף האמור מוצע כי במרשם היחידות יירשמו שם חברת הרישומים שבאמצעותה מוחזקות היחידות וכן כמות היחידות המוחזקות כאמור. חובת הרישום הטכני כאמור על שם חברת רישומים, נועדה לעגן, לגבי יחידות של קרן סגורה, את הפרקטיקה הקיימת כיום לעניין מרשם בעלי מניות בחברה ציבורית. הרישום המדויק של כמות יחידות הקרן נדרש בין השאר מאחר שמנהל קרן סגורה נדרש לדעת את מספר היחידות המעודכן בקרן בכל יום, למשל לצורך חישוב מחיר היחידה.

- (1) מנהל הקרן פרסם תשקיף לעניין שינוי סוג הקרן, שהרשות התיירה את פרסומה; התשקיף יכלול כל פרט שהרשות קבעה שיש לכלול בו;
- (2) מנהל הקרן הגיש דוח על השינוי לרשות ולבורסה, בדרך ולפי פרטים שקבעה הרשות;
- (3) מנהל הקרן והמפיץ שלחו את הדוח כאמור בפסקה (2) לבעלי היחידות המחזיקים ביחידות באמצעותם, באופן הקבוע בסעיף 112א(ב).
- (1) המועד שבו קרן מחקה פתוחה תהיה לקרן סל לפי הוראות סעיף קטן (ה) לא יקדם לתום 14 ימים מהיום שבו הגיש מנהל הקרן את הדוח כאמור בסעיף קטן (ה)2).
20. בסעיף 103 לחוק העיקרי, בפסקה (3), בסופה יבוא "בפסקה זו, "קרן סגורה" – למעט קרן סל";
21. בסעיף 104א לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "קרן פתוחה" יבוא "הקרן";
- (2) בסעיף קטן (ה), המילה "פתוחה" – תימחק ואחרי "הוצעו לראשונה לציבור" יבוא "ולעניין קרן מחקה פתוחה שהפכה לקרן סל לפי סעיף 102(ה) – בחלוף שנה מיום שהפכה לקרן סל כאמור".
22. אחרי סעיף 107 לחוק העיקרי יבוא:
- "תקנות לעניין פירוק קרן מחקה 107א. שר האוצר רשאי לקבוע כי ההוראות לפי סעיפים 106 ו-107(ב) יחולו לעניין קרן מחקה בשינויים שיקבע, וכן לקבוע הוראות נוספות לעניין פירוק קרן כאמור".
23. בסעיף 111(ה) לחוק העיקרי, במקום "בפנקס בעלי היחידות של מנהל הקרן" יבוא "במרשם היחידות המנוהל בידי מנהל הקרן".
24. בתוספת הראשונה לחוק העיקרי –
- (1) בחלק א', אחרי פרט (10) יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 21** סעיף 104א לחוק קובע הוראות לעניין פירוק או מיזוג קרן בעלת שווי נמוך של נכסים. הוראות הסעיף האמור חלות על קרן רק בחלוף שנה מיום הקמתה, וזאת כדי לאפשר לקרן זמן לצורך גיוס משקיעים. מוצע לאפשר לקרנות מחקות פתוחות שיהפכו לקרנות סל (לפי סעיף 102(ה) לחוק כנוסחו המוצע בסעיף 19 להצעת החוק) תקופת היערכות דומה, כך שההוראות האמורות יחולו, לגבי קרנות אלה, בתום שנה מיום השינוי כאמור.
- סעיף 22** מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע כי הוראות סעיפים 106 ו-107(ב) לחוק, לרבות התקנות שהותקנו מכוחן, יחולו לעניין פירוק קרן מחקה בשינויים שיקבע בתקנות, וכן להסמיכו לקבוע הוראות נוספות לעניין פירוק קרן מחקה. המדובר בהוראות לעניין מועד הפסקת יצירת היחידות בקרן, מועד המחיקה מהמסחר בבורסה ומועד מימוש נכסי הקרן. סמכות זו נדרשת לנוכח מאפייניה הייחודיים של קרן מחקה, והצורך לבצע את הפירוק בפרקי זמן קצרים יותר מאלה הקבועים בחוק לגבי קרנות אחרות.
- סעיף 24** בתוספת הראשונה לחוק מפורטות הוראות שבשל הפרתן רשאית הרשות, לפי סעיף 114
- מוצע כי הפיכת הקרן לקרן סל תחייב פרסום תשקיף לעניין שינוי סוג הקרן (תשקיף מעבר) וכן הגשת דוח לרשות ולבורסה, אשר יישלח גם לבעלי היחידות. מטרת התשקיף והדוח היא לספק לרשות, לבורסה ולבעלי היחידות מידע אודות פרטי השינוי. על פי המוצע מועד הפיכתה של הקרן המחקה הפתוחה לקרן סל יהיה 14 ימים לפחות לאחר הגשת הדוח כאמור, זאת במטרה לאפשר לבעלי היחידות זמן מספק לצאת מהשקעתם בקרן, במקרה שיבחרו לעשות כן.
- סעיף 20** סעיף 103 לחוק קובע כי אחת העילות לפירוק קרן היא קבלת החלטה מיוחדת על כך באסיפה כללית של בעלי היחידות (ראו פסקה (3)). עילה זו נחוצה בקרן סגורה שאינה קרן סל, שכן בקרן כזו לא קיימת חובת פדיון שוטף, ופירוק הקרן נועד בין השאר לאפשר לבעלי היחידות לצאת מההשקעה בקרן. לגבי קרן סל, לעומת זאת, עתידה להיקבע (מכוח הסמכות לפי סעיף 56(א1) כנוסחו המוצע בסעיף 19) להצעת החוק) חובת פדיון יומי ולכן עילה זו אינה נחוצה ומוצע לקבוע כי לא תחול לעניין קרן כאמור. החרגה זו יש בה כדי להגביר את יציבות הקרן.

"(10א) הוציע יחידות של קרן סגורה או הקצה יחידות שהוצעו כאמור למזמינים, בניגוד להוראות לפי סעיף 54א, נענה להזמנה של יחידות כאמור בסכום או בשיעור העולה על סכום או שיעור שנקבעו לפי סעיף 58ב, או הפר הוראה מההוראות לפי סעיף 56(ז) לעניין פדיון יחידות בקרן סגורה";

(2) בחלק ב' –

(א) בפרט (1)ה, בטופו יבוא "או הוראה כאמור להפסקת הצעה לציבור של יחידות קרן סל או להפסקת פדיון, שניתנה לפי סעיף 54ב";

(ב) אחרי פרט (7) יבוא:

"(7א) מכר או פדה יחידה בקרן פתוחה במחיר שאינו כנדרש לפי סעיף 42(א) עד (ג), או גבה עמלה בשיעור שאינו כנדרש לפי סעיף 42(ד), או מכר או פדה יחידה בקרן סגורה במחיר שאינו כנדרש לפי סעיפים 50(א) או (ג) או 56(ב);"

(ג) אחרי פרט (13) יבוא:

"(13א) הקצה יחידות של קרן סגורה לקרן, בלא תמורה, בניגוד להוראות לפי סעיף 57(ב)(1);

(13ב) הפר הוראה מההוראות שנקבעו לפי סעיף 57(ג) לעניין הבטחת הסחירות ביחידות של קרן סגורה";

(ד) בפרט (14), במקום "סעיף 59" יבוא "סעיפים 59 או 65(א)(1)";

(3) בחלק ג' –

(א) בפרט (6), אחרי "מניות של קרן חוץ" יבוא "או הקצה יחידות" ובמקום "סעיף 25(א)" יבוא "סעיף 25(א) או (ג), לפי העניין";

(ב) פרט (7) – יימחק;

(ג) בפרט (17), במקום "סעיף 57" יבוא "סעיף 57(א)";

(ד) בפרט (30), המילה "פתוחות" – תימחק;

(ה) בפרט (31), המילה "הפתוחה" – תימחק.

תיקון חוק ניירות
ערך

25. בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968² (להלן – חוק ניירות ערך) –

(1) בסעיף 1, בהגדרה "חברת רישומים", אחרי "החוקת ניירות ערך" יבוא "לרבות יחידות של קרן סגורה כהגדרתן בחוק להשקעות משותפות";

(2) אחרי סעיף 35א יבוא:

"סייג לתחולה 35א1. תעודת התחייבות שמטרתה השקעה משותפת או הפקת רווחים משותפת (בסעיף זה – תעודה) והיא אחת מאלה, לא יחולו עליה הוראות חוק זה למעט פרקים ז', ח', ח'1, ו'ט', ויחולו עליה הוראות חוק השקעות משותפות בנאמנות:

ד ב ר י ה ס ב ר

הוראות שקבעה הרשות, אשר נוגעות לקרנות סל, מכוח הסמכויות שמוצע להקנות להם במסגרת הצעת החוק, וכן לערוך התאמות בחלק מההפרות הקבועות היום בתוספת הראשונה, לאור התיקונים המוצעים בהצעה זו.

לחוק, להטיל על המפר עיצום כספי. כדי לאכוף בצורה יעילה את הוראות ההסדר הייחודי שמוצע, בהצעת חוק זו, להחיל על קרנות סל, מוצע להוסיף לרשימת ההפרות שבתוספת האמורה הפרות של הוראות החוק, הפרות של הוראות שקבע שר האוצר בתקנות או הפרות של

² ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; התשע"ו, עמ' 1261.

(1) היא תעודה המקנה למחזיק בה זכות לקבלת תמורה הנגזרת ממחירים של מדד ניירות ערך, סחורות או חוזים עתידיים, או ממחירן של סחורות, למעט תעודה מסוג שקבע השר;

(2) היא תעודה המקנה למחזיק בה זכות לקבלת תמורה הנגזרת ממחירים של מטבעות והיא הסדר מסוג שקבע שר האוצר לפי סעיף 2(א) לחוק השקעות משותפות בנאמנות.

26. בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, תיקון חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995³ (להלן – חוק הייעוץ), בסעיף 3(ג)3, ברישה, במקום "יחידות של קרן פתוחה; ואולם" יבוא "יחידות של קרן פתוחה או קרן סל כהגדרתה בחוק השקעות משותפות; ואולם" ואחרי "רכישת יחידות של קרן פתוחה" יבוא "או קרן סל כאמור".

27. תחילתו של חוק זה ביום כניסתו לתוקף של תקנות מכוח סעיף 57(א) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 10 לחוק זה, או ביום י"א בתשרי התשע"ח (1 באוקטובר 2017), לפי המאוחר (להלן – יום התחילה).

28. (א) בסעיף זה, "תעודות סל" – תעודות התחייבות כהגדרתן בסעיף 35א לחוק ניירות ערך, שמתקיימים בהן כל אלה:

(1) מטרתן השקעה משותפת או הפקת רווחים משותפת;

(2) מתקיים בהן אחד מאלה:

(א) הן מקנות למחזיק בהן זכות לקבלת תמורה הנגזרת ממחירים של מדד ניירות ערך, סחורות או חוזים עתידיים או ממחירן של סחורות;

(ב) הן מקנות למחזיק בהן זכות לקבלת תמורה הנגזרת ממחירים של מטבעות;

(3) הן הוחזקו בידי הציבור ערב יום התחילה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 26 מוצע לערוך תיקון עקיף בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 (להלן – חוק הייעוץ), ולהוסיף לרשימת החייגים לעניין פעילות אסורה על בעל רישיון, הקבועים בסעיף 4(ג) לאותו חוק, את האפשרות להחזיק ולרכוש יחידות של קרן סל (ראו פסקה 3) של אותו סעיף (כתיקונה המוצע). באופן זה יישמר המצב הקיים שבו מותר לבעל רישיון להחזיק ולרכוש תעודות סל. יצוין, כי מלכתחילה לא היתה התייחסות לקרן סגורה ברשימת החייגים הנזכרת לעיל, מאחר שקרן כזו היא כאמור קרן נסחרת, הדומה לנייר ערך נסחר, ורכישתה בידי בעל רישיון יש בה כדי לעורר חשש להשפעה על המסחר. חשש כאמור אינו קיים במקרה של קרן סל, שמידע על שווי נכסיה ומין ליציבור, ומחיר יחידותיה במסחר נגזר בעיקר מאותו שווי.

סעיף 27 מוצע לקבוע את תחילתו של החוק המוצע למועד כניסתו לתוקף של תקנות מכוח סעיף 57(א) לחוק כנוסחו בסעיף 10 להצעת החוק, קרי ההסדרים שיאפשרו את יצירת המחסנית, שתאפשר בתורה מסחר ביחידות הקרן, אך לא לפני יום י"א בתשרי התשע"ח (1 באוקטובר 2017) (להלן – יום התחילה). זאת, בכדי לאפשר לגורמים הרלוונטיים בשוק להיערך להסדרים שבחוק המוצע באופן הולם.

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 416; התשע"ו, עמ' 691.

(ב) על אף האמור בסעיף 2(א) לחוק העיקרי כתיקונו בסעיף 2 לחוק זה, ובסעיף 1א35 לחוק ניירות ערך, כנוסחו בסעיף 25 לחוק זה, ימשיכו לחול על תעודות סל, מיום התחילה עד למועד שיקבע שר האוצר, בצו (בסעיף זה – המועד הקובע), ההוראות שחלו לגביהן ערב יום התחילה; השר רשאי לקבוע כאמור מועדים שונים לגבי סוגים שונים של תעודות סל, ובלבד שהמועד המאוחר מבין אלה שיקבע השר לפי סעיף קטן זה לא יקדם לתום 75 ימים מיום התחילה; על אף האמור בסעיף 131(א) לחוק העיקרי, צו לפי סעיף קטן זה אינו טעון אישור של ועדת הכספים של הכנסת.

(ג) יושב ראש הרשות יעניק לחברה שהנפיקה ערב יום התחילה תעודות סל (בסעיף זה – החברה המנפיקה) או לחברה ששלטה ערב יום התחילה בחברה כאמור, על פי בקשתה, אישור לשמש מנהל קרן לפי סעיף 13 לחוק העיקרי, אם ראה שמתקיימים בה הוראות אותו סעיף, ולא יחולו לעניין זה הוראות סעיף קטן (א1) של הסעיף האמור; בקשה לאישור לפי סעיף קטן זה, ניתן להגיש ליושב ראש הרשות בתוך 30 ימים מיום פרסומו של חוק זה; הגישה החברה בקשה לאישור כאמור, תוכל לפעול בתקופה שמהמועד הקובע עד להחלטת יושב ראש הרשות בבקשה האמורה, כמנהל קרן לעניין יחידות שהיו תעודות סל והפכו ליחידות לפי סעיף קטן (ה)3, ויחולו עליה במהלך התקופה האמורה הוראות החוק העיקרי החלות על מנהל כאמור.

(ד) יושב ראש הרשות יעניק לחברה ששימשה ערב יום התחילה נאמן למחזיקים בתעודות סל, על פי בקשתה, אישור לשמש נאמן לקרן לפי סעיף 9 לחוק העיקרי, אם ראה שהתקיימו בה הוראות אותו סעיף, ולא יחולו לעניין זה הוראות סעיף קטן (א1) של הסעיף האמור; בקשה לאישור לפי סעיף קטן זה, ניתן להגיש ליושב ראש הרשות בתוך 30 ימים מיום פרסומו של חוק זה; הגישה החברה בקשה לאישור כאמור, תוכל לפעול בתקופה שמהמועד הקובע עד להחלטת יושב ראש הרשות בבקשה האמורה, כנאמן לקרן שיחידותיה היו תעודות סל והפכו ליחידות לפי סעיף קטן (ה)3, ויחולו לגביה במהלך התקופה האמורה הוראות החוק העיקרי החלות על נאמן כאמור.

(ה) נחתם הסכם קרן לפי הוראות סעיף 5 לחוק העיקרי, לגבי תעודת סל, יחולו, החל במועד הקובע, הוראות אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיפים קטנים (ג) ו-(ד)

כדי לצמצם את הפגיעה בזכויות הגורמים הפועלים כיום בשוק, מוצע לקבוע בסעיף קטן (ג), כי לא יהיה צורך בבחינת מהימנותה של חברה אשר הנפיקה תעודות סל לציבור ערב יום התחילה, כתנאי לקבלת אישור לפעול כמנהל קרן. הקלה דומה מוצע לתת, בסעיף קטן (ד), לגבי חברה אשר שימשה לפני יום התחילה נאמן למחזיקים בתעודות סל, ואשר מבקשת אישור לשמש נאמן לקרנות סל שנוצרו מאותן תעודות. לאותה חברה תינתן זכות קדימה לשמש נאמן לקרן לאחר הפיכת תעודת הסל לקרן. הטעם למתן הקלה זו נעוץ בצורך לאפשר את המשכיות הפעילות בתחום תעודות הסל, ובכך שלתעודות הסל קיימים כבר היום מנפיקים ונאמנים הפועלים בשוק, ועל כן ניתן שלא לחייבם בבדיקת מהימנות כתנאי להמשך פעילותם.

כנוסף, מאחר שגם במקרה שבו החברה תגיש את בקשתה (להפוך למנהל קרן או לנאמן לקרן) במועד,

עשוי תהליך האישור בידי יושב ראש הרשות לקחת זמן רב, מוצע כי חברות אשר הגישו בקשות לקבלת אישור לשמש מנהל קרן או נאמן לקרן, בהתאם ללוחות הזמנים הקבועים בסעיפים קטנים (ג) או (ד), יוכלו לפעול ככאלה החל מהמועד הקובע – המועד שקבע שר האוצר בצו לגבי תעודות הסל שהפכו ליחידות הקרן שלגביה מוגשות הבקשות – עד להחלטת יושב ראש הרשות בבקשתם, ויחולו עליהם במהלך אותה תקופה הוראות החוק החלות לעניין מנהל קרן או נאמן לקרן, לפי העניין. כל זאת, כדי לאפשר את המשך פעילותן של חברות אלה ולמנוע השפעה שלילית של השינוי על שוק ההון.

לסעיפים קטנים (ה) עד (ח)

מוצע לקבוע הוראות לעניין שינוי המסגרת המשפטית, קרי הפיכתן של תעודות הסל מתעודות התחייבות הכפופות לחוק ניירות ערך ליחידות של קרן סל (הכפופות לחוק). על פי המוצע, משנתחם הסכם קרן לגבי

(1) יפקע תוקפו של שטר הנאמנות שנחתם לגבי תעודת הסל לפי הוראות פרק ה' לחוק ניירות ערך בלא שתירדש לצורך כך הסכמת המחזיקים בתעודה, ככל שהיא נדרשת לפי דין, ולא יראו בביטול התחייבויות החברה המנפיקה או הנאמן למחזיקים בתעודות הסל, שהיו בתוקף ערב המועד הקובע, או בשינוי, משום פגיעה בזכויות המחזיקים בתעודות הסל; ואולם אין בפגיעת תוקפו של שטר הנאמנות כדי לגרוע מתוקפה של זכות תביעה שהיתה קיימת למחזיק בתעודת סל כלפי הנאמן, ערב מועד הקובע;

(2) יראו את נכסי החברה המנפיקה, בגובה התחייבויותיה למחזיקים בתעודות הסל ערב המועד הקובע, כנכסי הקרן;

(3) (א) כל תעודת סל תהיה ליחידה של קרן סל או ליחידה של קרן פתוחה בהתאם להודעת החברה המנפיקה כאמור בסעיף קטן (ח), בדרך שתקבע הרשות, אם מתקיימים לגביה תנאים שקבעה הרשות לעניין הפיכה ליחידה באותו סוג של קרן, ואם מנהל הקרן פרסם תשקיף לעניין השינוי בהיתר מן הרשות לפי סעיף קטן (ג);

(ב) תעודות סל שהיו ליחידות של קרן סל לפי הוראות פסקת משנה (א), ואשר ערב המועד הקובע היו, בהתאם לתשקיף ההנפקה, תעודות רדומות, יהיו ליחידות רדומות כמשמעותן בסעיף 57(ב) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 10 לחוק זה.

(ו) הסכם כאמור בסעיף קטן (ה) ייחתם בין מנהל הקרן לבין החברה ששימשה ערב המועד הקובע נאמן לתעודות הסל שלגביהן נחתם ההסכם, אלא אם כן הודיעה החברה האמורה למנהל הקרן כי אינה מעוניינת להתקשר בהסכם כאמור.

(ז) הבורסה, מסלקת הבורסה, מפיץ, חברת רישומים וכל גורם אחר המנהל רישום של תעודות סל יעדכנו את רישומן של תעודות סל שהיו ליחידות של קרן סל או קרן פתוחה, לפי הוראות סעיף קטן (ה)3(א).

(ח) החברה המנפיקה תודיע לרשות ולבורסה, 60 ימים לפני מועד חתימת הסכם כאמור בסעיף קטן (ה), לפחות, על כוונתה שתעודת הסל תהיה ליחידה של קרן פתוחה או ליחידה של קרן סל, כאמור בפסקה (א)3(א) של אותו סעיף קטן.

(ט) החברה המנפיקה לא תנכה עמלת המרה בעד המרת תעודת סל, שלושים ימים לפני המועד הקובע.

ד ב ר י ה ס ב ר

זכות זו תוסיף לעמוד להם גם לאחר המועד הקובע. במילים אחרות, תוקפה של זכות תביעה שעמדה בתוקף ערב המועד הקובע לא יפקע ויהיה ניתן לממשנה גם לאחר המועד האמור.

בסעיף קטן (ו) מוצע לתת לחברה אשר שימשה ערב המועד הקובע נאמן לתעודות הסל, זכות קדימה לחתום עם מנהל הקרן (היא החברה המנפיקה) על הסכם קרן לגבי אותן תעודות.

על פי המוצע בסעיף קטן (ז), יעדכנו הבורסה, מסלקת הבורסה, מפיץ וחברת רישומים, וכן כל גורם אחר המנהל רישום של תעודות סל, את רישומן של אותן תעודות שהפכו ליחידות של קרן סל או קרן פתוחה, לפי הוראות סעיף קטן (ה)3(א) המוצע.

תעודת סל, יחולו הוראות החוק על תעודת הסל (ההופכת לקרן סל כמפורט להלן) החל במועד הקובע, ובאופן מלא. החל באותו מועד, תהיה כל תעודת סל ליחידה של קרן סל או של קרן פתוחה, בהתאם להודעה שיירדש מנהל הקרן למסור מראש (וכן תעודות סל רדומות יהפכו ליחידות רדומות); נכסי מנהל תעודת הסל בשווי התחייבויות בעד התעודות שבניהולו ערב המועד הקובע, ייחשבו לנכסי הקרן ויוקנו לנאמן; ותוקפו של שטר הנאמנות שנחתם לגבי תעודות הסל לפי פרק ה' לחוק ניירות ערך יפקע, בלי שיראו בכך פגיעה בזכויות המחזיקים ובלי שהדבר יצריך את הסכמתם. ויובהר בהקשר זה כי אם קמה למחזיקים, ערב המועד הקובע, זכות כלפי הנאמן, מעבר לעצם הזכות לפדות את תעודת הסל לפי נוסחת פדיון הנגזרת מנכס הייחוס שלה (כגון זכות הנובעת מהפרת חובה של הנאמן כלפיהם), וזכות זו היתה בתוקף ערב המועד הקובע, הרי

(י) לא נחתם הסכם קרן לגבי תעודת סל עד המועד הקובע, תיפדה התעודה בהתאם לנוסחת הפדיון שבתשקיף ותמורת הפדיון תשולם למחזיק בה.

(יא) על אף הוראות סעיף 13(ג) לחוק העיקרי, עובד של חברה אשר הגישה בקשה לאישור לשמש מנהל קרן לפי הוראות סעיף קטן (ג), שערב יום התחילה השתתף בקבלת החלטות שעניינן ניהול תיק ההשקעות של תעודת סל, ואינו בעל רישיון מנהל תיקים לפי חוק הייעוץ –

(1) רשאי להוסיף לעשות כן אצל אותה חברה או אצל חברה קשורה כהגדרתה בחוק ניירות ערך שקיבלה אישור לשמש מנהל קרן לפי הוראות סעיף קטן (ג);

(2) רשאי להוסיף לעשות כן אצל כל מנהל קרן ביחס לניהול תיק השקעות של קרן מחקה, אם השתתף בקבלת החלטות כאמור בחברה במשך 12 חודשים במהלך שלוש השנים שקדמו ליום התחילה.

(יב) בתקופה שמיום התחילה עד למועד הקובע –

(1) לא תיתן הרשות היתר לפרסום תשקיף להצעת יחידות של קרן סל;

(2) לא תיתן הרשות היתר לפרסום תשקיף להנפקת תעודות סל ולא יפורסם דוח הצעת מדף לרבות לשם הרחבה של סדרת תעודות סל.

(ג) הרשות רשאית לקבוע הוראות לעניין תשקיף הצעת יחידות של קרן ודוח שיידרש מנהל הקרן להגיש בשל הפיכת תעודות סל ליחידות של קרן, כאמור בסעיף קטן (ה)(3), ולעניין פרטים שייכללו בתשקיף ובדוח כאמור.

(ד) הוראות סעיף 104א(ה) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 21(2) לחוק זה, יחולו על קרן שיחידותיה היו ליחידות של קרן סל לפי הוראות סעיף קטן (ה)(3)(א), בשינוי זה: יראו את המועד שבו הפכו יחידות הקרן ליחידות של קרן סל כאמור, כמועד שבו יחידותיה הוצעו לראשונה לציבור.

(ט) על אף האמור בפקודת מס הכנסה⁴ (בסעיף קטן זה – הפקודה), נחתם הסכם קרן כאמור בסעיף קטן (ה) לגבי תעודת סל, ונקבע בהסכם הקרן כי קרן הסל תהיה קרן נאמנות פטורה, יחולו הוראות אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (י)

הקרן. לא תיתן הרשות היתרים לפרסום תשקיף להצעת יחידות של קרן סל וכן לא תיתן היתר לפרסום תשקיף להנפקת תעודות סל מאותו סוג לציבור.

לסעיף קטן (יד)

מוצע כי לעניין הוראות סעיף 104א לחוק (שעניינן פירוק או מיזוג של קרן בעלת שווי נקי נמוך של נכסים), ייראו קרן שהיתה תעודת סל ערב יום התחילה כקרן שיחידותיה מוצעות לראשונה לציבור.

לסעיף קטן (טו)

מוצע לקבוע שהאירוע של הפיכת תעודות הסל ליחידות של קרן לא ייחשב לאירוע מס, הן בכל הנוגע לחברות שהנפיקו תעודות סל והן בכל הנוגע למחזיקים בתעודות אלו, וזאת בכל הנוגע לקרן סל שנקבע בהסכם הקרן שלה כי היא תהיה קרן נאמנות פטורה כהגדרתה בפקודת מס הכנסה.

מוצע לקבוע כי אם לא נחתם הסכם לגבי תעודות סל, עד המועד הקובע, יפדה אותן מנפיק התעודה בהתאם לנוסחת הפדיון שבתשקיף.

לסעיף קטן (יא)

במטרה לאזן בין חופש העיסוק של מי שהשתתף ערב יום התחילה, בקבלת החלטות השקעה אצל מנהל תעודת סל, ואינו בעל רישיון מנהל תיקים לפי חוק הייעוץ, ובין מטרת החוק המוצע, מוצעות הוראות מקילות לעניין אדם כאמור, אשר יאפשרו לו, בתנאים המפורטים בסעיף קטן זה, להמשיך ולהשתתף בקבלת החלטות כאמור.

לסעיף קטן (יב)

עוד מוצע, במטרה להקל על המעבר ולאפשר את הוצאתו לפועל באופן מיטבי, לקבוע כי למשך תקופה שתחילתה ביום התחילה וסיומה במועד הקובע (לפי סוג

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשע"ו, עמ' 1261.

(1) הפיכתה של תעודת סל ליחידה של קרן כאמור בסעיף קטן (ה)(3)(א), לא תיחשב למכירה; לעניין חישוב רווח ההון בידי מחזיק ביחידה כאמור, יראו את המחיר המקורי ויום הרכישה של היחידה, כמחיר המקורי ויום הרכישה של תעודת הסל שהפכה לאותה יחידה.

(2) הקניית נכסי החברה המנפיקה, לקרן, כאמור בסעיף קטן (ה)(2), לא תיחשב למכירה;

(3) לא יראו ביטול התחייבות של החברה המנפיקה, בעקבות פקיעת תוקפו של שטר הנאמנות, כאמור בסעיף קטן (ה)(1), כהכנסה בידי אותה חברה;

(4) יתרת הוצאות ההנפקה תותר בניכוי בתקופת ההפחתה הנותרת לצורך בירור ההכנסה החייבת של מנהל הקרן, גם אם מנהל הקרן אינו החברה המנפיקה; יתרת הוצאות ההנפקה לא תותר בניכוי כאמור לצורך בירור ההכנסה החייבת של החברה המנפיקה, אם אינה מנהל הקרן;

(5) בסעיף קטן זה –

“הכנסה” ו”הכנסה חייבת” – כהגדרתן בפקודה;

“הוצאות ההנפקה” – הוצאות שהוצאו לצורך הנפקת תעודות הסל, אשר הפכו ליחידות בקרן כאמור בסעיף קטן (ה)(3)(1);

“יום רכישה”, “מכירה”, “מחיר מקורי” ו”קרן נאמנות פטורה” – כהגדרתם בסעיף 88 לפקודה;

“יתרת הוצאות ההנפקה” – הוצאות ההנפקה אשר טרם הובאו בחשבון לצורך חישוב ההכנסה החייבת של החברה המנפיקה בהתאם לפקודה;

“תקופת ההפחתה הנותרת” – התקופה שנותרה להפחתת יתרת הוצאות ההנפקה לצורך בירור ההכנסה החייבת של מנהל הקרן בהתאם להוראות הפקודה.

